

รายงานบทสรุปนโยบายของ EJF เพื่อเสนอรัฐบาลไทย

กรุงเทพมหานคร พฤษภาคม 2565

บทนำ

คณะกรรมาธิการยุโรปได้ปลดใบเหลือง ซึ่งออกในเดือนเมษายน พ.ศ. 2558 จากประเทศไทยมาเป็นเวลากว่า 3 ปี ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2562 ประเทศไทยได้ก้าวผ่านการเปลี่ยนแปลง ความเป็นผู้นำ และความยากลำบาก อาทิ การเลือกตั้งทั่วไป การเป็นเจ้าภาพอาเซียนซัมมิท และสถานการณ์โรคระบาด โดยรัฐบาลไทยได้แสดงความสามารถในการปรับตัวและแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (IUU) รวมถึงการใช้แรงงานบังคับและการค้ามนุษย์ที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมดังกล่าวตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ทั้งในช่วงวิกฤตและโอกาส

เพื่อหนุนนำพัฒนาการนี้และสร้างเกียรติภูมิของชาติไทยที่แน่วแน่ในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวในน่านน้ำไทยจำเป็นต้องมีการดำเนินการที่สำคัญในทันทีเพื่อเพิ่มความโปร่งใสและความรับผิดชอบของห่วงโซ่อุปทานอาหารทะเลในทุกด้านของกลไกการติดตาม ควบคุม และเฝ้าระวังของประเทศไทย (MCS) ในส่วนของกฎบัตรเพื่อความโปร่งใสของมูลนิธิความยุติธรรมสิ่งแวดล้อม 10 ประการ หากนำมาใช้อย่างสมบูรณ์จะบรรลุวัตถุประสงค์นี้ ซึ่งจะช่วยยกระดับมาตรการการจัดการประมงของประเทศไทยในระดับประเทศและระดับโลก

ในปี พ.ศ. 2565 นับเป็นโอกาสอันดีของประเทศไทยที่มีสองเวทีสากลสำหรับประเทศไทยในการผลักดันประเด็นดังกล่าวในเวทีระหว่างประเทศ ซึ่งได้แก่การประชุมว่าด้วยมหาสมุทรแห่งสหประชาชาติที่จัดขึ้นที่กรุงลิสบอน และการประชุมความร่วมมือทางเศรษฐกิจเอเชีย-แปซิฟิก (เอเปก) ที่กรุงเทพมหานคร หากประเทศไทยสามารถแสดงตนในฐานะผู้สนับสนุนความโปร่งใสในการประมงได้ก็จะแสดงให้เห็นถึงความเป็นผู้นำที่สำคัญในการจัดการประมงที่ยั่งยืน ถูกกฎหมายและมีจริยธรรม ทั้งยังช่วยจุดประกายความพยายามระดับโลกเพื่อยุติการทำประมงที่ผิดกฎหมาย

มูลนิธิความยุติธรรมสิ่งแวดล้อม (Environmental Justice Foundation: EJF) ได้ทำงานเคียงข้างหน่วยงานรัฐ อาทิ กรมประมง (กปม.) กระทรวงแรงงาน (รง.) ศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (ศรชล.) และหน่วยงานอื่นๆอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการปฏิรูปที่จำเป็น อีกทั้งยังลงพื้นที่สำรวจการทำประมงด้วยตัวเองและร่วมกับหน่วยงานอื่น และช่วยผลักดันให้ประเทศไทยขึ้นเป็นผู้นำด้านการทำประมงที่ยั่งยืน ถูกกฎหมาย และถูกต้องตามหลักจริยธรรมในระดับสากลอย่างที่ตั้งใจไว้ EJF ชื่นชมความมุ่งมั่นของรัฐบาลไทยที่จะไปให้ถึงเป้าหมาย ถึงกระนั้นยังมีสัญญาณบ่งบอกว่า การปฏิรูปสำคัญบางประการยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ หรือถอยห่างจากความพยายามในการลอบบี้ของภาคส่วนอุตสาหกรรมประมง โดยเฉพาะสมาคมการประมงแห่งประเทศไทยซึ่งกังวลเหล่านี้ควรได้รับการพิจารณาเพื่อให้แน่ใจได้ว่าเกียรติภูมิของรัฐบาลไทยในการต่อต้านการประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงานและไร้การควบคุมจะยังคงอยู่

เนื้อหาและข้อเสนอแนะในรายงานบทสรุปฉบับนี้ ได้แก่ การนำกฎบัตรด้านความโปร่งใสของ EJF มาใช้กับระบบจัดการการประมงของไทย การยกเลิกเรือมือทำประมงแบบทำลายล้างอย่างระมัดระวัง การให้สัตยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศที่สำคัญ การกำจัดการค้ามนุษย์ในภาคการประมง การปฏิรูปขั้นตอนการฟ้องร้องเจ้าหน้าที่ PIPO การถอนร่างพระราชบัญญัติการดำเนินกิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไร การแก้ไขปัญหาข้อพิพาทด้านการสืบสวนคดีชาวประมงสูญหายกลางทะเล การให้อนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ 188 ว่าด้วยการทำงานในภาคประมงทะเล และพิธีสาร ปี พ.ศ. 2557 ส่วนเสริมอนุสัญญา ว่าด้วยแรงงานบังคับ (ฉบับที่ 29) และการให้ภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในกลไกติดตาม ควบคุมและเฝ้าระวัง (MCS) ของไทย

รายงานบทสรุปฉบับนี้ ประกอบด้วย บทวิเคราะห์เรื่องที่กำลังมาข้างหน้า พร้อมข้อเสนอแนะว่า รัฐบาลไทยสามารถแก้ไขปัญหาในปัจจุบันได้อย่างไร

1. สนับสนุนและผลักดันให้มีการบรรจุกฎบัตรด้านความโปร่งใสของ EJF ลงไปในนโยบายด้านการประมงของไทย

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ประเทศไทยได้มุ่งมั่นพัฒนาในการใช้กลไก MCS เพื่อยกระดับความโปร่งใสและภาวะรับผิดชอบในภาคการประมงของไทย อาทิ การเผยแพร่รายการใบอนุญาตเชิงพาณิชย์ผ่านช่องทางออนไลน์ การทำให้อินเทอร์เน็ตเข้าถึงได้อย่างเป็นสาธารณะ การเปลี่ยนรายชื่อลูกเรือเป็นแบบดิจิทัล และการสืบสวนสอบสวนเบื้องต้นเพื่อหาผู้ได้รับผลประโยชน์จากอดีตเรือประมงไทยที่ตอนนี้ทำประมงอยู่ต่างประเทศ

จำนวนการรายงานการทำประมงแบบ IUU และการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมประมงทั่วภูมิภาคเอเชียที่เพิ่มขึ้น แสดงให้เห็นว่า ปัญหาดังกล่าวมีความสำคัญและควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน โดยประเทศไทย อินโดนีเซีย เวียดนาม และประเทศอาเซียนอื่นๆ ควรร่วมมือกันป้องกันและต่อสู้กับการทำประมงแบบ IUU นอกจากนี้ ยังควรมีการสนับสนุนให้เกิดความโปร่งใสควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ทะเลและการใช้ทรัพยากรทางทะเลที่ยั่งยืน ทั้งนี้การร่วมมือในระดับภูมิภาคจะสามารถป้องกันสิ่งที่รู้จักกันในนาม ‘ท่าเรือสะดวก’ (ports of convenience) ซึ่งอนุญาตให้ผู้ประกอบการทำประมงผิดกฎหมายสามารถแสวงหาผลประโยชน์เกินควรจากทรัพยากรทางทะเลที่ต้องแลกมาด้วยความมั่นคงปลอดภัยทางทะเลและความยั่งยืนในการทำประมง

ประชุมความร่วมมือทางเศรษฐกิจในเอเชียแปซิฟิก (Asia-Pacific Economic Cooperation: APEC) เป็นการเปิดโอกาสให้ประเทศแสดงถึงความเป็นผู้นำในการสนับสนุนความโปร่งใสและความร่วมมือ เพื่อแก้ไขปัญหาของการทำงานประมงแบบ IUU ในภูมิภาค นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. 2562 เอกสารหัวข้อ “Assessment of Impacts of Illegal, Unreported and Unregulated (IUU) Fishing in the Asia-Pacific” ยังได้รับการสนับสนุนจากสมาชิก APEC รวมไปถึงคณะทำงานด้านมหาสมุทรและการประมง (Ocean and Fisheries Working Group: OFWG) แล้ว

EJF ขอเสนอให้รัฐบาลใช้โอกาสที่ประเทศไทยได้เป็นเจ้าภาพ APEC ช่วงปลายปีนี้ ในการผลักดันเรื่องดังกล่าว โดยตอกย้ำการนำกฎบัตรด้านความโปร่งใสสำหรับการทำประมงสากล 10 ประการของ EJF มาปรับใช้กับกิจกรรมและการสนับสนุนต่างๆของ APEC ทั้งนี้กฎบัตรหลายข้อสอดคล้องกับเป้าหมายไรต์แมพของ APEC ในปัจจุบัน อาทิ การแก้ไขมาตรการรัฐเจ้าของท่าที่รัฐชายฝั่งเป็นผู้เสนอ และการพัฒนากลไกการควบคุมและเฝ้าระวังกิจกรรมทางการประมง นอกจากนี้ EJF ขอแนะนำให้รัฐบาลให้ความสำคัญกับกฎบัตรดังต่อไปนี้เป็นพิเศษ

- **กฎบัตรด้านความโปร่งใส ข้อที่ 4:** เผยแพร่บทลงโทษเมื่อมีการก่ออาชญากรรมทางการประมงลงฐานข้อมูลที่สามารถเข้าถึงได้อย่างเป็นสาธารณะ
- **กฎบัตรด้านความโปร่งใส ข้อที่ 5:** การนำคำสั่งห้ามไม่ให้มีการขนถ่ายสัตว์น้ำกลางทะเลกลับมาใช้ โดยการสืบสวนสอบสวนของ EJF ได้แสดงให้เห็นว่า การขนถ่ายสินค้ากลางทะเล การออกเรือเป็นระยะเวลานาน รวมถึงการทำประมงแบบ IUU และการละเมิดสิทธิแรงงานที่เกี่ยวข้องมีความเชื่อมโยงกัน
- **กฎบัตรด้านความโปร่งใส ข้อที่ 9:** การเปิดปฏิบัติการ IUU Hunter และหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายเฉพาะกิจขึ้นอีกครั้ง เพื่อช่วยระบุตัวตนและดำเนินคดีกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม

นอกจากนี้ ยังควรมีการดำเนินงานเพิ่มเติม เพื่อแก้ไขปัญหาเจ้าของเรือประมงในภูมิภาค APEC การป้องกันไม่ให้ใช้ธงสะดวก และการสนับสนุนให้มีการเผยแพร่ตัวตนและเอกสารอนุญาตของเรือประมงในฐานข้อมูลดิจิทัลส่วนกลาง ซึ่งสามารถเข้าถึงได้อย่างเป็นสาธารณะ

2. ดำเนินการลดกองเรืออวนลากของประมงไทยโดยจัดการอย่างระมัดระวังและสามารถวัดผลได้

ประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่มีเรือประมงมากที่สุดในโลก โดยมีจำนวนมากถึง 61,832 ลำ (ข้อมูลจากปี พ.ศ. 2564) แบ่งเป็นเรือประมงพาณิชย์ 10,595 ลำ และเรือประมงพื้นบ้าน 51,237 ลำ ทั้งนี้ เรือประมงพาณิชย์ของไทยมีจำนวนลดลง 24% ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559 ถึงกระนั้น ยังคงมีสัญญาณบ่งชี้ว่า การประมงของไทยยังฟื้นฟูได้ไม่เต็มที่ อันเป็นผลจากการปล่อยปลาระยะยาวและบริหารจัดการที่ผิดพลาดมานานหลายทศวรรษ โดยส่วนหนึ่งเป็นเหตุมาจากการอนุญาตให้มีเรือประมงพาณิชย์ที่ใช้เครื่องมือประมงประเภททำลายล้างอย่างเรืออวนลากด้านล่าง สามารถทำประมงต่อได้ ซึ่งส่งผลกระทบต่อประชากรสัตว์น้ำของไทยเป็นอย่างยิ่ง

ในปัจจุบัน มีเรืออวนลากด้านล่างทั้งหมด 3,370 ลำ นับเป็นหนึ่งในสามของจำนวนเรือประมงพาณิชย์ทั้งหมด เรือประมงเหล่านี้จะลากอวนขนาดใหญ่ไปตามพื้นทะเล ทำให้จับ 'ปลาเปิด' มาได้ด้วย ทั้งนี้ ปลาเปิดไม่เหมาะต่อการบริโภค แต่สามารถใช้ผลิตเป็นอาหารสัตว์น้ำได้

ผลพวงจากการจับสัตว์น้ำแบบไม่เลือกชนิด คือ เครื่องมือเหล่านี้สามารถจับปลาเศรษฐกิจวัยอ่อน เช่น ปลาแมคเคอเรลและปลาหมึกมาได้เป็นจำนวนมาก ซึ่งหมายความว่า เรืออวนลากเหล่านี้มักจับปลาอ่อนวัย ก่อนที่ปลาจะมีโอกาสสืบพันธุ์และขยายประชากรได้ โดยงานวิจัยที่จัดทำขึ้นในประเทศไทยแสดงให้เห็นว่า 81% ของปลาเปิด เป็นปลาอ่อนวัยที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ!

การทำประมงในลักษณะดังกล่าวจะทำให้สัตว์น้ำในแหล่งประมงของไทยหมดไป หรือตกอยู่ในสภาวะเสื่อมโทรมและไม่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจในอนาคตอันใกล้ นอกจากนี้ เรืออวนลากยังสร้างความเสียหายต่อความหลากหลายทางชีวภาพ ในบางจังหวัดจนไม่สามารถแก้ไขได้แล้ว โดยหากนับตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ. 2503 เป็นต้นมา ค่าประมาณอัตราการจับต่อแรงประมง (วัดปริมาณอาหารทะเลที่จับได้เป็นกิโลกรัมต่อชั่วโมง) นำหน้าไทยได้เสียหายไปแล้วเกือบ 90%² ซึ่งเป็นผลกระทบอันใหญ่หลวงต่ออุตสาหกรรมอาหารทะเล (ทั้งเชิงพาณิชย์และขนาดเล็ก) รวมไปถึงภาคส่วนด้านเศรษฐกิจอื่นๆ ที่จำเป็นต้องอาศัยความอุดมสมบูรณ์ของทะเลอย่างภาคการท่องเที่ยว

รัฐบาลไทยต้องเร่งทบทวนการทำประมงแบบอวนลากด้านล่างในอุตสาหกรรมประมงไทย และพิจารณาใช้มาตรการ เพื่อติดตามและห้ามไม่ให้มีการลากอวนเกิดขึ้น พร้อมทั้งยับยั้งการใช้เรือประมงขนาดใหญ่ที่มีประสิทธิภาพในการทำลายล้างสูง ทั้งนี้ EJF ขอเสนอให้มีการวางแผนยกเลิกอย่างถาวร โดยให้ความสำคัญกับเรืออวนลากคู่ขนาดใหญ่ที่สุดก่อน

3. ให้สัตยาบันอนุสัญญา ILO ฉบับที่ 87 และ 98 แล้วปฏิรูปกฎหมายแรงงานภายในประเทศให้ได้มาตรฐาน โดยเฉพาะกฎหมายแรงงาน สัมพันธ์เพื่อให้เสรีภาพในการรวมกลุ่มสำหรับแรงงานข้ามชาติ

EJF รวมถึงองค์กรและสถาบันสากลอื่นๆ เชื่อมมั่นเป็นอย่างยิ่งว่า การให้สัตยาบันอนุสัญญาว่าด้วยเสรีภาพในการสมาคมและการคุ้มครองสิทธิในการรวมตัว (ฉบับที่ 87) และอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิในการรวมตัวและการร่วมเจรจาต่อรอง (ฉบับที่ 98) ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ ยังคงเป็นการปฏิรูปที่สำคัญที่สุด ซึ่งจะช่วยให้รัฐบาลไทยสามารถต่อสู้กับปัญหาการใช้แรงงานบังคับและการค้ามนุษย์ในอุตสาหกรรมประมงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หากไม่มีการคุ้มครองสิทธิพื้นฐานของแรงงาน ชาวประมงและแรงงานข้ามชาติทั้งหมดในประเทศไทยจะตกอยู่ในสถานะที่เปราะบางและเสี่ยงต่อการบังคับใช้แรงงาน การค้ามนุษย์ และการใช้แรงงานทาส โดยอนุสัญญาทั้งสองฉบับจะกำจัดการใช้แรงงานเชิงโครงสร้างด้วยการให้เสรีภาพในการสมาคม รวมถึงสิทธิในการรวมตัวและการร่วมเจรจาต่อรอง นอกจากนี้ ยังช่วยสนับสนุนให้แรงงานข้ามชาติกล่าวรายงานในกรณีที่มีการแสวงหาผลประโยชน์เกินควรจากแรงงานด้วยตนเอง ทั้งนี้ EJF ชื่นชมความพยายามในการอภิปรายเรื่องอนุสัญญา ฉบับที่ 98 ของกระทรวงแรงงาน ถึงกระนั้น EJF เชื่อว่า อนุสัญญาจะให้ประโยชน์สูงสุดต่อเมื่อนำมาบังคับใช้ร่วมกัน

การให้สัตยาบันต้องกระทำควบคู่ไปกับการแก้ไขพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. 2518 มาตราที่ 88 และ 101 ซึ่งจำกัดเสรีภาพในการสมาคมและสิทธิในการร่วมเจรจาต่อรองให้กับประชาชนไทยเท่านั้น

ความพยายามในการปฏิรูปกฎหมายในประเทศและการให้สัตยาบันอนุสัญญาฯ ควรกระทำร่วมกับองค์กรแรงงานไทยและแรงงานข้ามชาติอย่างใกล้ชิด เพื่อให้มั่นใจว่าการปฏิรูปมีความเหมาะสมและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในกระบวนการ นอกจากนี้การปฏิรูปทั้งหมดควรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและทันสมัย เพื่อปกป้องสิทธิของแรงงานข้ามชาติและใช้วิธีการให้เหยื่อเป็นศูนย์กลาง

การพัฒนาการคุ้มครองสิทธิแรงงานข้ามชาติให้ทันสมัยของรัฐบาลไทย จะเป็นการมอบสิทธิเสรีภาพที่เท่าเทียมกับแรงงานไทยให้แรงงานข้ามชาติ และช่วยตอกย้ำภาพลักษณ์ของประเทศไทยในฐานะผู้นำด้านการต่อสู้การค้ามนุษย์ในระดับสากล

4. การจับกุมความรู้อาจสามารถเชิงสถาบันแก่เจ้าหน้าที่ศูนย์ควบคุมการแจ้งเรือเข้าออก

หนึ่งในปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อ การติดตาม ควบคุม และเฝ้าระวังการทำประมงในประเทศไทยมากที่สุด คือ การบังคับใช้กฎหมายและกฎข้อบังคับด้านการประมงอย่างไม่สม่ำเสมอและต่อเนื่องของเจ้าหน้าที่ศูนย์แจ้งเรือเข้า-ออก (PIPO) ตัวอย่างเช่น EJF ทราบมาว่า ชุดสทวิชาที่ตรวจเรือประมงจากส่วนกลาง (Flying Inspection Team: FIT) ของศูนย์ PIPO ได้พบผลการประเมินการทำงานในเดือนมกราคม พ.ศ. 2565 ที่มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะคะแนนของเจ้าหน้าที่กรมคุ้มครองแรงงานและสวัสดิการและกรมประมง ซึ่งมีสาเหตุมาจากการขาดความรับผิดชอบของศูนย์ PIPO ให้ครอบคลุมการตรวจเรือประมงในพื้นที่และเรือต่างสัญชาติ อีกทั้งยังได้รับการปรับเปลี่ยนเป็นศูนย์ควบคุมความมั่นคงท่าเรือ (Port Security Control Centres: PSCCs) ในเร็ววัน

EJF จึงใคร่ขอแนะนำรัฐบาลไทยด้วยความเคารพว่า ควรจัดตั้งหลักสูตรฝึกอบรมโดยเฉพาะ โดยเป็นหลักสูตรภาคบังคับสำหรับเจ้าหน้าที่ศูนย์ PIPO กรมประมง และกระทรวงแรงงานในปัจจุบันและในอนาคต ทั้งนี้ หลักสูตรดังกล่าวควรมีการสอนทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ รวมถึงการใช้กรณีศึกษาและผู้เชี่ยวชาญจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างภาคประชาสังคม มาร่วมบรรยาย นอกจากนี้ ยังควรมีการฝึกปฏิบัติในสถานที่จริงให้มากที่สุด และเจ้าหน้าที่จะลงปฏิบัติงานจริงได้ต่อเมื่อผ่านการสอบปลายภาคเรียบร้อยแล้ว อีกทั้ง ควรมีหลักสูตรทบทวนสั้นๆ เป็นระยะให้เจ้าหน้าที่ด้วย

มาตรการเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้มั่นใจว่า เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถในการบังคับการทำประมงแบบ IUU หรือการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่อาจเกิดขึ้นได้

นอกจากนี้ เพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ควรมีการติดตามประสิทธิภาพการทำงานของศูนย์ PIPO อย่างต่อเนื่องด้วยทีมงานอิสระ ทั้งนี้ IUU Hunter ที่เพิ่งกลับมารับหน้าที่ควรได้รับมอบอำนาจในการตรวจว่า เจ้าหน้าที่มีความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการตรวจสอบที่สำคัญเพียงพอหรือไม่ โดยการตรวจสอบจะต้องกระทำโดยไม่แจ้งให้ทราบล่วงหน้า เพื่อให้หน่วยงานที่ดูแลสามารถเห็นสัญญาณของปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจน

หากไม่มีการจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมระยะยาวให้กับเจ้าหน้าที่ PIPO อย่างทันเวลาที่ รัฐบาลไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจเสี่ยงต่อการสูญเสียความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการบังคับและสืบสวนสอบสวนการทำประมงแบบ IUU และการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมประมง อีกทั้งระบบดังกล่าวยังแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นของทางการไทยที่พัฒนาโลก MCS ให้อยู่ยังต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ

5. เพิกถอนร่างพระราชบัญญัติการดำเนินกิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไร

ในเดือนมกราคม พ.ศ. 2565 คณะรัฐมนตรีไทยได้ลงนามเห็นชอบแนวทางการยกร่างพระราชบัญญัติการดำเนินกิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไรของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “พระราชบัญญัติฯ” ถึงแม้ว่าจะมีการปรับปรุงพระราชบัญญัติฯ แล้ว แต่ยังคงมีเรื่องน่ากังวลบางประการอยู่ เนื่องจากพระราชบัญญัติฯ ฉบับปัจจุบัน จำกัดสิทธิเสรีภาพในการสมาคมและสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องของภาคประชาสังคมและองค์กรไม่แสวงหากำไรในประเทศไทยเกินควร อาทิเช่น การห้ามไม่ให้จัดกิจกรรม บทลงโทษที่ไม่สมเหตุสมผลหากมีการฝ่าฝืน รวมถึงการบังคับให้รายงานและเปิดเผยข้อมูลขององค์กรไม่แสวงหากำไรและแหล่งที่มาของเงินทุนจากต่างประเทศ

EJF เห็นว่า พระราชบัญญัติฯ ฉบับปัจจุบันจะมีส่วนขัดขวางความคืบหน้าในการต่อสู้กับการทำประมงผิดกฎหมาย การใช้แรงงานบังคับ และการค้ามนุษย์ในอุตสาหกรรมประมงของประเทศไทย ตัวอย่างเช่น สมาคมการประมงขนาดเล็ก หรือองค์กรประชาสังคมที่พยายามผลักดันให้เกิดการทำประมงแบบยั่งยืนและแจ้งเตือนไปยังทางการถึงการทำประมงผิดกฎหมายในพื้นที่คุ้มครอง อาจถูกเพ่งเล็งจากผู้กระทำผิดได้

นอกจากนี้ ข้อจำกัดดังกล่าวไม่เพียงแต่ทำให้องค์กรไม่แสวงหากำไรในประเทศไทย ต่างประเทศ และระดับสากลที่ให้การสนับสนุนและปกป้องสิ่งแวดล้อมและสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยและภูมิภาคหลายพื้นที่แห่งตกอยู่ในความเสี่ยงเท่านั้น แต่ยังสร้างผลกระทบรุนแรงในวงกว้างต่อประชาชนไทยหลายล้านคนที่ได้รับประโยชน์จากกิจกรรมเหล่านี้

ความไม่ชัดเจนของร่างพระราชบัญญัติฯ จะบ่อนทำลายสถานะการเป็นศูนย์กลางด้านประชาสังคมและประชาคมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศไทย ดังนั้น EJF จึงขอเสนอให้ถอนร่างพระราชบัญญัติทั้งหมด และหากมีการออกกฎหมายเพื่อควบคุมการทำงานของภาคประชาสังคมหรือองค์กรไม่แสวงหากำไรของไทยอีกในอนาคต ควรมีขั้นตอนการปรึกษาหารือและให้ภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ ทั้งนี้ไม่ว่ากฎหมายในอนาคตจะเป็นไปในทิศทางใดควรคำนึงถึงการสนับสนุนและปกป้องเสรีภาพในการสมาคม พร้อมขั้นตอนการลงนามเป็นสำคัญ

6. ออกมาตรการรับมือกรณีชาวประมงสูญหายกลางทะเล

EJF และองค์กรภาคประชาสังคมไทยได้แจ้งปัญหาชาวประมงสูญหายกับ กปม. และศรชล. ครั้งแรกในปี พ.ศ. 2562 ในปี พ.ศ. 2563 มีชาวประมงตกเรือประมงไทยเสียชีวิต 121 ราย ในปี พ.ศ. 2564 มีชาวประมงสูญหาย 109 ราย เมื่อเทียบกับในปี พ.ศ. 2561 ซึ่งเกิดเหตุทั้งหมด 13 ครั้ง และในปี พ.ศ. 2562 29 ครั้ง³ ในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2565 ยังไม่มีการเริ่มใช้มาตรฐานขั้นตอนการปฏิบัติงานสากล (Standard operating procedure: SoP) ในการสืบสวนสอบสวนกรณีที่มีคนตกเรือ

EJF ยังคงได้รับรายงานจากองค์กรประชาสังคมท้องถิ่นว่า ทางการไม่ได้เข้ามาสืบสวนอย่างเต็มที่ ทั้งนี้ หากไม่มีการนำขั้นตอนการปฏิบัติงานสากลมาใช้ ก็คงเป็นการยากที่จะพิจารณาว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นอุบัติเหตุหรือเกิดจากสถานการณ์ที่ไม่ชอบมาพากล นอกจากนี้ ในบางกรณี ชาวประมงยังไม่ได้รับเงินชดเชยจากกองทุนเงินทดแทนครบถ้วน

EJF ขอให้รัฐบาลไทยเร่งแก้ไขปัญหาคอขวดของ SoP ในการสืบสวนสอบสวนคดีคนตกเรือ โดย SoP ควรสอดคล้องกับขั้นตอนการค้นหาและช่วยเหลือที่มีอยู่ในปัจจุบัน พร้อมทั้งเน้นย้ำถึงความจำเป็นในการสืบสวนที่ละเอียดถี่ถ้วนและให้เกียรติเป็นศูนย์กลางเพื่อหาสาเหตุที่แท้จริงของเหตุการณ์คนตกเรือ นอกจากนี้การสืบสวนยังควรยึดตามแนวปฏิบัติที่แนะนำสำหรับการตรวจสอบข้อเท็จจริงด้านความปลอดภัยในอุบัติเหตุทางทะเลหรืออุบัติเหตุเหตุทางทะเลขององค์การทางทะเลระหว่างประเทศ (IMO's Casualty Investigation Code)⁴ โดยควรปรึกษาหารือกับกองทัพเรือไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ เพื่อหากระบวนการและรายละเอียดการดำเนินงานที่เหมาะสมเพิ่มเติม อีกทั้ง ศรชล. และ กปม. ควรเชิญองค์กรไม่แสวงหากำไรและองค์กรประชาสังคมที่สำคัญมาให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการร่าง SoP ฉบับนี้ เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ทั้งนี้ EJF ร่างขั้นตอน SoP มาเป็นแนวทางเพื่อพิจารณา ซึ่งสามารถจัดส่งให้ได้ตามคำขอ

7. ปกป้องกฎหมายและกฎระเบียบการประมงเพื่อป้องกันการทำให้ประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (IUU)

ตั้งแต่ที่มีการปลดใบเหลืองในเดือนมกราคม พ.ศ. 2562 ได้มีการเสนอและแก้ไขกฎหมายการประมงของไทย ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาด้านความโปร่งใสในกิจกรรมการประมงและสภาพความเป็นอยู่ของแรงงานบนเรือประมงไทย โดยการปรับปรุงแก้ไขบางประการได้ทำให้พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. 2558 ที่สำคัญอ่อนแอลง ซึ่งมักเกิดจากความพยายามในการลอบบี้ของสมาคมการประมงแห่งประเทศไทย⁵⁶

ตัวอย่างการแก้ไขพระราชกำหนด อาทิเช่น การอนุญาตให้มีการขนถ่ายลูกเรือและสินค้าระหว่างเรือประมงกลางทะเล การยกเลิกข้อบังคับที่กำหนดให้ผู้ประกอบการเรือประมงต้องบันทึกตำแหน่งที่ทำประมงลงสมุดปูมเรือ และการยึดจำนวนวันในการออกเรือทำประมงต่อครั้ง โดย EJF พบว่า มีการแก้ไขกฎระเบียบด้านการประมงเป็นผลสำเร็จจำนวนหนึ่ง นับตั้งแต่ที่มีการปลดใบเหลือง ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นผลดีกับภาคการประมงพาณิชย์ กระทั่งต่อความโปร่งใสในการทำประมง และลดขีดความสามารถของหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบตรวจสอบสภาพความเป็นอยู่และการทำงานบนเรือประมง

ณ เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2565 พรรคการเมืองต่างๆ ได้เสนอร่างพระราชกำหนดการประมงใหม่ 2 ฉบับ โดยได้บรรจุนโยบายตามคำแนะนำของสมาคมการประมงแห่งประเทศไทย เช่น การอนุญาตให้มีการขนถ่ายสินค้ากลางทะเลที่ไม่โปร่งใส ทั้งนี้ จากการสืบสวนสอบสวนทั้งในประเทศไทยและเอเชียตะวันออกเฉียง EJF พบว่า การกระทำดังกล่าว และการทำประมงแบบ IUU และการละเมิดสิทธิมนุษยชนมีความเกี่ยวข้องกัน

นอกจากนี้ ร่างพระราชบัญญัติกองทุนการประมงแห่งชาติ ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งสภาการประมงแห่งชาติ และร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งกรมประมงทะเลกำลังอยู่ในขั้นตอนการพิจารณาของรัฐสภา โดยร่างฯ ดังกล่าวจะเปิดโอกาสให้ประเทศไทยสามารถใช้กฎข้อบังคับเดิมและยกระดับให้ทัดเทียมกับมาตรฐานสากลได้ในเวลาเดียวกัน ทั้งนี้ EJF ขอให้รัฐบาลไทยสนับสนุนให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย อาทิ ภาคประชาสังคม ภาคการประมงพื้นบ้าน และองค์กรตัวแทนแรงงาน เข้ามามีส่วนร่วมปรึกษาหารือ หากมีการเปลี่ยนแปลงด้านกฎหมายอีกในอนาคต

8. เลื่อนการอนุญาตให้แรงงานเด็กทำงานในระหว่างการฝึกอบรมบนเรือประมงออกไป

ในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2563 กระทรวงแรงงานได้ออกกฎกระทรวงคุ้มครองแรงงานในงานประมงทะเล พ.ศ. 2565 ซึ่งอนุญาตให้เยาวชนอายุต่ำกว่า 18 ปี แต่ต้องเกิน 16 ปี สามารถทำงานเป็นแรงงานฝึกอบรมบนเรือประมงได้

กฎกระทรวงฉบับดังกล่าวอนุญาตให้เรือประมง 1 ลำ สามารถจ้างเด็กฝึกงานได้ 1 ราย โดยเด็กฝึกงานต้องเป็นทายาทของเจ้าของเรือและทำงานในช่วงเวลากลางวันเท่านั้น อีกทั้งยังต้องมีใบรับรองการฝึกอบรมด้วย ทั้งนี้ EJF รู้สึกเป็นกังวลกับการบังคับใช้กฎกระทรวงนี้ในอนาคตเนื่องจากตลอดระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมาได้มีการรายงานถึงปัญหาด้านสภาพความเป็นอยู่และการทำงานบนเรือประมงไทยหลายกรณี อีกทั้งจำนวนชาวประมงสูญหายกลางทะเลเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2563 และ 2564

กฎกระทรวงฉบับนี้ขาดกลไกในการคุ้มครองและติดตามเพื่อช่วยตรวจสอบ ระบุและยืนยันตัวตนของเด็กฝึกงาน นอกจากนี้ ศูนย์ PIPO ยังมีปัญหาในการปฏิบัติตามมาตรการระบุเสียหายจากการบังคับใช้แรงงานหรือการค้ามนุษย์อีกด้วย และหากยังไม่สามารถพัฒนาขั้นตอนการระบุตัวตนและสืบสวนสอบสวนได้ รัฐบาลควรเลื่อนโครงการเด็กฝึกงานอายุต่ำกว่า 18 ปีออกไป

ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการคุ้มครองเยาวชนมาโดยตลอด ซึ่งสะท้อนให้เห็นได้จาก การให้สัตยาบันอนุสัญญาว่าด้วยรูปแบบที่เลวร้ายที่สุดของการใช้แรงงานเด็ก พ.ศ. 2542 (ฉบับที่ 182) อนุสัญญาว่าด้วยอายุขั้นต่ำที่อนุญาตให้จ้างงานได้ พ.ศ. 2516 (ฉบับที่ 138) และอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิเด็ก ตัวอย่างกฎหมายในประเทศมีให้เห็นอยู่มาก เช่น พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2451 ซึ่งให้ความสำคัญคุ้มครองเยาวชนจากการใช้แรงงานเด็ก

ดังนั้นกฎกระทรวงฉบับล่าสุดนี้จึงขัดแย้งกับเจตนารมณ์ในการคุ้มครองเยาวชนและอาจทำให้สถานะความเป็นผู้นำด้านอาหารทะเลของไทยต้องตกอยู่ในความเสี่ยง เนื่องจากจรรยาบรรณทางธุรกิจ (codes of conduct) ของอุตสาหกรรมอาหารทะเลส่วนใหญ่ห้ามไม่ให้มีการใช้แรงงานอายุต่ำกว่า 18 ปีในห่วงโซ่อุปทาน โดยตลาดอาหารทะเลที่สำคัญอย่างสหภาพยุโรปและสหรัฐอเมริกาต่างไม่ยอมรับความเสี่ยงที่จะซื้ออาหารทะเลจากไทย เพราะอาจมีการใช้แรงงานเด็ก

9. บังคับใช้อนุสัญญาว่าด้วยการทำงานในภาคประมงและพิธีสารแรงงานบังคับ เพื่อกำจัดการใช้แรงงานบังคับในการทำประมง

ตลอดระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา ประเทศไทยได้ให้สัตยาบันสนธิสัญญาแรงงานสากลมากมาย อาทิ อนุสัญญา ILO ว่าด้วยการทำงานในภาคประมงฉบับที่ 188 (C188) และพิธีสารแรงงานบังคับ (P29) ซึ่งเป็นก้าวสำคัญของประเทศไทยในการแสดงออกถึงความมุ่งมั่นต่อสื่อกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนและการค้ามนุษย์ในอุตสาหกรรมประมงให้ประจักษ์ต่อนานาชาติ ทั้งนี้ในปัจจุบันยังมีความท้าทายในการบังคับใช้อนุสัญญาทั้งสองฉบับ ทำให้ไม่สามารถบังคับใช้และแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้

- อนุสัญญาว่าด้วยการทำงานในภาคประมง ฉบับที่ 188 (C188)

การลงพื้นที่สำรวจของ EJF และงานวิจัยขององค์กรอื่นๆตลอดระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมา เผยให้เห็นถึงช่องโหว่ในการบรรจุ C188 ในกฎหมายไทย คณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญการปฏิบัติตามอนุสัญญาและข้อเสนอแนะ (Members of Committee of Experts on the Application of Conventions and Recommendations; CEACR) ของ ILO ได้ตีพิมพ์รายงานหัวข้อ “Direct Request Letter for the 110th Session of the International Labour Conference” ที่ชี้ให้เห็นถึงสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข อาทิ ความปลอดภัยในการทำงานและสุขภาพและการป้องกันอุบัติเหตุ การคุ้มครองแรงงานในกรณีเจ็บป่วย บาดเจ็บ หรือเสียชีวิตจากการทำงาน และความคุ้มครองจากประกันสังคม⁷

นอกจากนี้ เครือข่ายองค์กรด้านประชากรข้ามชาติ (Migrant Working Group: MWG) และพันธมิตรยังได้เผยแพร่รายงานเงา (shadow report) ในงานวิจัยนี้ โดยได้แสดงความกังวลในเรื่องเดียวกัน หลังจากที่ได้ลงพื้นที่สำรวจผลกระทบที่โควิด-19 มีต่อการคุ้มครองแรงงานในอุตสาหกรรมประมง ขั้นตอนการร้องเรียน และเหตุการณ์ชาวประมงสูญหายกลางทะเล⁸

• พิธีสารแรงงานบังคับ (P29)

หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับแรงงานทั่วประเทศมีระดับความเข้าใจที่ต่างกันว่าสถานการณ์ใดถึงเข้าข่ายว่าเป็นแรงงานบังคับใช้และ/หรือการค้ามนุษย์ ซึ่งเป็นอุปสรรคหลักในการระบุตัวตนเหยื่อ สืบสวน และดำเนินคดี โดยช่องโหว่เหล่านี้ทำให้ประเทศไทยไม่สามารถทำการตรวจอย่างละเอียด เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการละเมิดสิทธิแรงงานทั่วประเทศหลุดรอดจากการตรวจสอบได้

ถึงแม้ว่า ตำรวจไทยจะได้พยายามพัฒนาขั้นตอนการระบุตัวตนเหยื่อเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานในจังหวัดต่างๆผ่านการฝึกอบรม ทั้งนี้ หน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง อาทิ กสร. และกรมการจัดหางาน ควรเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการดังกล่าวด้วย นอกจากนี้ สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ยังทำให้ปัญหาบางประการเด่นชัดขึ้น เนื่องจากมาตรการโควิด อาทิ ปัญหาการที่ตัวชาวประมงที่อาจถูกบังคับใช้แรงงานหรือค้ามนุษย์

จากการลงพื้นที่สำรวจของ EJF พบว่า การละเมิดสิทธิที่พบได้บ่อยตามทำเรือและสอดคล้องกับสัญญาณการใช้แรงงานบังคับของ ILO ได้แก่ การยึดเอกสารประจำตัว บัตรกดเงินสด และค่าจ้าง การใช้แรงงานขัดหนี้ และการจำกัดการเปลี่ยนนายจ้าง

10. การมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมในกลไกคุ้มครองการแจ้งเรือเข้าออกเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพในการปรับปรุงการมีส่วนร่วมและลดความไม่สอดคล้องกันทั่วทั้งเครือข่าย

การสืบสวนของ EJF รวมถึงคำแนะนำการปฏิบัติงานของ สรชล. FIT และ PIPO บ่งชี้ถึงปัญหาความสามารถของศูนย์ PIPO ในการตรวจหาการกระทำผิดกฎหมายของเรือประมง ความไม่คงเส้นคงวา อาทิ การแยกผู้ให้สัมภาษณ์ออกจากลูกเรือคนอื่นๆ สัมภาษณ์ลูกเรือคนเดียว และไม่ใช้เครื่องมือการคัดแยกของ กสร. อาจทำให้ทางการไม่สามารถตรวจพบการทำประมงแบบ IUU การละเมิดสิทธิแรงงาน หรือการค้ามนุษย์ได้

การสัมภาษณ์เป็นหนึ่งในวิธีการสำคัญที่จะช่วยหาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่และการทำงาน ดังนั้น กสร. จึงควรแก้ไขปัญหาค่าความไม่คงเส้นคงวาข้างต้นโดยด่วนที่สุด

หน่วย FIT ได้ช่วยทำการตรวจตราเครือข่าย PIPO อย่างสม่ำเสมอมากขึ้นผ่านการมีส่วนร่วมเป็นประจำ หลักสูตรฝึกอบรม และประเมินการทำงาน ของ PIPO โดย EJF ได้ลงพื้นที่พร้อมหน่วย FIT ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 และสนับสนุนให้ภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมโดยตลอด เพื่อพัฒนาการทำงานของทีมตรวจตราและศูนย์ PIPO ที่เข้าเยี่ยม ทั้งนี้ การปฏิบัติงานเริ่มประสบผลในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2562 เมื่อหน่วย FIT รวมทั้งเจ้าหน้าที่จาก EJF มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา มูลนิธิไอเจเอ็ม (International Justice Mission: IJM) และเครือข่ายภาคประชาสังคมได้ออกเดินทางตรวจร่วมกันเป็นครั้งแรก ซึ่งได้รับความชื่นชมเป็นอย่างยิ่งจาก กปม. หลังจากนั้น จึงได้ริเริ่มโครงการ PIPO-CSO ในช่วงหน้าร้อนของปี พ.ศ. 2562 และเริ่มออกเดินทางตรวจอีกครั้ง โดยมีองค์กรประชาสังคมในท้องถิ่นเข้าร่วมเป็นจำนวนมาก อย่างไรก็ตาม โครงการการให้ภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมถูกยุติลงหลังเกิดเหตุการณ์โรคระบาด หน่วย FIT จึงออกตรวจโดยมีเพียงเจ้าหน้าที่จาก EJF เข้าร่วม ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2563 ถึงเดือนมกราคม พ.ศ. 2565

EJF เชื้อมั่นเป็นอย่างยิ่งว่า เครือข่าย PIPO จะเป็นกลไกการบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญได้ หากมีการตรวจตราอย่างละเอียดถี่ถ้วนและสม่ำเสมอทั่วประเทศ และในเมื่อทหารเริ่มลดบทบาทลง และให้ฝ่ายพลเรือนเข้ามามีความรับผิดชอบในการระบุตัวตนเหยื่อและบังคับใช้กฎหมายการทำประมงแบบ IUU มากขึ้น จึงมีความจำเป็นที่จะให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น ความร่วมมือระหว่างภาคประชาสังคมและหน่วยงานเฉพาะทางอย่าง FIT จะช่วยให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้

Endnotes

- 1 Utilization of Fish Resource Caught by Pair Trawl in the Upper Gulf of Thailand (2017) (data 2003-2006), <https://www.fisheries.go.th/marine/research/files/full/F92560.pdf>
- 2 กรมประมง (2563), รายงานประจำปี 2563 กองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล, https://www4.fisheries.go.th/local/file_document/20210304101504_1_file.pdf
- 3 ข้อมูลจากสถิติของกรมประมง
- 4 IMO (2008) Adoption of the code of the international standards and recommended practices for a safety investigation into a marine casualty or marine incident (Casualty investigation code) [http://www.imo.org/en/OurWork/MSAS/Casualties/Documents/Res.%20MSC.255\(84\)%20Casualty%20Investigation%20Code.pdf](http://www.imo.org/en/OurWork/MSAS/Casualties/Documents/Res.%20MSC.255(84)%20Casualty%20Investigation%20Code.pdf)
- 5 มติชน (2565), ‘เพื่อไทย’ ยื่นร่าง กม.ประมง 6 ฉบับ แก้เงื่อนไขการเงิน กัน ‘ปีกตุ’ ปัดตก, www.matichon.co.th/politics/news_3162965
- 6 มติชน (2565), ‘พิธา’ อาสาส่งปชต.ให้คนชุมพร ขอเสียงหนุน ‘วรพล’ เข้าสภาฯ ดันพร.บ.ประมงพื้นศก., www.matichon.co.th/politics/news_3125218
- 7 ILO (2022), Direct Request (CEACR)- Work in Fishing Convention, 2007 (No. 188) – Thailand, www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:13100:0::NO::P13100_COMMENT_ID,P13100_COUNTRY_ID:4124412,1028
- 8 Migrant Working Group (2021), The Implementation of Laws and Policies relevant to the Fisher Rights’ Protection under the ILO Working in Fishing Convention 2007 (No. 188) in Thailand <https://mwgthailand.org/en/press/1638929322>

HEAD OFFICE

Unit 417, Exmouth House, 3/11 Pine Street
Farringdon, London EC1R 0JH, UK
Tel: +44 (0) 207 239 3310
info@ejfoundation.org, www.ejfoundation.org
Registered charity No. 1088128

GLOBAL OFFICES

EUROPE: Germany, Netherlands
ASIA: Indonesia, Japan, South Korea, Taiwan, Thailand
WEST AFRICA: Liberia, Ghana, Senegal